

11 Απριλίου, 1990

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ-ΒΑΡΝΑΒΑ,

(Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 805/88)

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ,

(Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 806/88)

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 805/88, 806/88).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Παρατυπίες —
5 Παρατυπίες κατά τη σύνταξη — Ίαση — Συνέπειες από τη μη ίαση
— Ουσιώδεις παρατυπίες — Περιστάσεις ίασεως ή επουσιώδους
των παρατυπιών στην κριθείσα περίπτωση.

Αίτηση Ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Προκατάληψη — Από-
10 δειξη — Δε στοιχειοθετήθηκε στην κριθείσα περίπτωση.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Πρόσθετα προ-
15 σόντα μη προβλεπόμενα στο σχέδιο υπηρεσίας — Πολύ μικρής ση-
μασίας παράγων.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα — Προηγούμενη αρ-
15 χαιότητα — Καθορισμός της στο Άρθρο 46(7) των περί Δημοσίας Υπη-
ρεσίας Νόμων 1967-1983 και με βάση την ηλικία — Η πρόνοια αντι-
κειμενική, λογική και δίκαιη — Καμία παράβαση του Συντάγματος.

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Δικαστικός Έλεγχος — Επέμβαση Δικα-
20 στηρίου — Σε προσβολή διορισμού ή προαγωγής — Έκδηλη υπεροχή.

Οι αιτήτριες προσέβαλαν την προαγωγή του ενδιαφερόμενου
μέρους σε Ανώτερο Λειτουργό Μηχανογράφησης, αντί των ιδίων.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές, αποφάσισε ότι:

1. Η Ε.Δ.Υ. έπραξε ορθώς να αγνοήσει την παράτυπη τροποποίηση της βαθμολογίας στις Εκθέσεις για τα έτη 1983 και 1984, η οποία δεν είχε μεταγενέστερα αρθεί όπως είχε αρθεί αναφορικά με την Έκθεση της αιτήτριας για το έτος 1986. Σχετική είναι η υπόθεση *Δημήτρης Θεοκλίτου και Άλλος ν. Δημοκρατίας* και η απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου στις Αναθεωρητικές Εφέσεις αρ. 777 και 780 μεταξύ *Γιαννούλλα Λούκα και Μιχαλάκη Σάββα και Άλλοι ν. Δημοκρατίας*. 5
10
2. Με πάγια νομολογία του το Ανώτατο Δικαστήριο καθόρισε ότι ισχυρισμοί για έλλειψη αντικειμενικότητας και μεροληψίας πρέπει να θεμελιώνονται με ικανοποιητική βεβαιότητα είτε με γεγονότα που αναφέρονται στους φακέλους είτε με μαρτυρία. 15

Μετά από προσεκτική μελέτη των σχετικών φακέλων στην παρούσα υπόθεση το Δικαστήριο έχει αχθεί στο συμπέρασμα ότι αυτοί δεν περιέχουν οποιαδήποτε γεγονότα τα οποία να θεμελιώνουν είτε άμεσα είτε συμπερασματικά τον προβληθέντα ισχυρισμό για μεροληψία. 20
3. Προσόντα πέραν εκείνων που αναφέρονται στα Σχέδια Υπηρεσίας αποτελούν παράγοντα πολύ μικρής μόνο σημασίας. 25
4. Υπήρξε ισχυρισμός ότι η πρόνοια του Άρθρου 46(7) των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων πάνω στην οποία στηρίχθηκε το εύρημα της Ε.Δ.Υ., ότι το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει σε αρχαιότητα έναντι της αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 805/88, είναι αντισυνταγματική. Το εύρημα της Ε.Δ.Υ. στηρίχθηκε στον ορισμό "προηγουμένη αρχαιότητας" που δίδεται στο Άρθρο 46(7) του Νόμου. 30

Η πιο πάνω πρόνοια είναι και αντικειμενική και λογική και δίκαιη και απορρίπτεται ο ισχυρισμός ότι αντιβαίνει προς οποιαδήποτε πρόνοια του Συντάγματος. Το κριτήριο, βέβαια, της αρχαιότητας, η οποία διαπιστώνεται από την ηλικία και μόνο του υποψηφίου με βάση το Άρθρο 46(7) του Νόμου μικρότερη της συνήθους βαρύτητα πρέπει να έχει γιατί δεν μπορεί να εξαχθεί από την αρχαιότητα αυτής της μορφής συμπέρασμα ότι ένεκα μακρύτερης διάρκειας υπηρεσίας ο υποψήφιος έχει μεγαλύτερη πείρα από υποψήφιο με υπηρεσία βραχύτερης διάρκειας. 35
40
5. Σ' αντίθεση με την περίπτωση της αιτήτριας στην προσφυγή αρ.

805/88, δεν αναφέρεται τίποτε στα πρακτικά της Ε.Δ.Υ. που να φανερώνει ότι η Ε.Δ.Υ. επεσήμανε τις πιο πάνω παρατυπίες στις Εκθέσεις των ετών 1985, 1984 και 1983 ή ότι αγνόησε τις παράτυπες τροποποιήσεις και περιορίστηκε να λάβει υπόψη τις αντίστοιχες βαθμολογίες του αξιολογούντος λειτουργού μόνο. Στην αξιολόγηση της αιτήτριας στη δεύτερη προσφυγή τόσο η Τμηματική Επιτροπή όσο και η Ε.Δ.Υ έλαβαν υπόψη τους τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις για τα έτη 1985, 1984 και 1983 στο σύνολό τους περιλαμβανομένων των παράτυπων τροποποιήσεων της βαθμολογίας προς το χειρότερο, κάτι που όφειλαν να μην είχαν κάμει σύμφωνα με τη νομολογία.

Ακυρότητα της επίδικης απόφασης επιφέρουν μόνο οι ουσιώδεις παρατυπίες στη σύνταξη των Εμπιστευτικών Εκθέσεων. Ουσιώδεις είναι εκείνες οι παρατυπίες ή παρεκκλίσεις από την προδιαγραφόμενη διαδικασία οι οποίες έχουν επενεργήσει αποφασιστικά στη λήψη της κρινόμενης απόφασης.

Ο αντίκτυπος των παράτυπων τροποποιήσεων της βαθμολογίας πάνω στις Εμπιστευτικές Εκθέσεις της συγκεκριμένης αιτήτριας για τα έτη 1983-1985 δεν είναι σοβαρός και παρά το γεγονός ότι οι παρατυπίες είχαν διευρύνει την υπεροχή του ενδιαφερόμενου μέρους έναντι της αιτήτριας που προέκυπτε από τη σύγκριση των Εμπιστευτικών τους Εκθέσεων, το ενδιαφερόμενο μέρος θα διατηρούσε μικρότερη έστω υπεροχή έναντι της αιτήτριας και στην περίπτωση που η Ε.Δ.Υ. αγνοούσε τις παράτυπες τροποποιήσεις όπως είχε καθήκον να πράξει και να λάβει υπόψη μόνο τη βαθμολογία του αξιολογούντος λειτουργού στις παραγράφους του Μέρους ΙΙ των Εμπιστευτικών Εκθέσεων για τα τρία πιο πάνω χρόνια. Ενόψει της δεδομένης εν πάση περιπτώσει υπεροχής του ενδιαφερόμενου μέρους έναντι της αιτήτριας, καθώς και της υπεροχής του στο κριτήριο της αρχαιότητας και της σύστασης του Διευθυντή του Τμήματος, η παρατυπία στην παρούσα περίπτωση δεν έχει επενεργήσει αποφασιστικά στη λήψη της κρινόμενης απόφασης.

6. Το Δικαστήριο δεν ελεμβαίνει εκτός αν ο αιτητής αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του υποψηφίου που προάχθηκε ή διορίστηκε, ούτε και υποκαθιστά τη δική του κρίση αναφορικά με την επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου για προαγωγή ή διορισμό, στην κρίση του αρμόδιου οργάνου.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Theoklitou and Another v. Republic (1988) 3(B) C.L.R. 1271,

Louca v. Savva and Others (1989) 3(A) C.L.R. 672,

5

Christou v. Republic (1980) 3 C.L.R. 437,

Λάρκου και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 804,

10

Larkos v. Republic (1982) 3 C.L.R. 513,

Sekkides v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2136,

Χατζηδάς ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1121.

15

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία προήγαγε το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Μηχανογράφησης (Τακτ. Προϋπ.) Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, αντί των αιτητριών..

20

Α. Παπαφιλίππου, για τις Αιτήτριες.

25

Α. Παπασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Με τις προσφυγές αυτές που συνεκδικάστηκαν γιατί έχουν κοινά γεγονότα και κοινά νομικά σημεία, οι δύο αιτήτριες προσβάλλουν την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους Γεώργιου Χατζηγεωργίου στη μόνιμη θέση Ανώτερου Λειτουργού Μηχανογράφησης (Τακ. Προϋπ.), Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, από 15 Ιουνίου 1988, που έγινε με απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (Ε.Δ.Υ.) που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (αριθμός γνωστοποίησης 2314) με ημερομηνία 15 Ιουνίου 1988. Η θέση Ανώτερου Λειτουργού Μηχανογράφησης είναι θέση προαγωγής με μισθοδοτική κλίμακα Α11 που επεκτείνεται κατά δύο προσαυξήσεις. Σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης, όπως έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του αρ. 20.004 ημερομηνίας 5/2/1981 και Ν.20/81, τα απαιτούμενα προσόντα είναι τα εξής:

30

35

40

"(1) Ευρεία πείρα επί των συγχρόνων μηχανογραφικών μεθόδων, συστημάτων και διαδικασιών, και διετής τουλάχιστον υπηρεσία εις την θέσιν Λειτουργού Μηχανογραφήσεως, 1ης Τάξεως.

5

(2) Διοικητική και οργανωτική ικανότης, πρωτοβουλία, υπευθυνότης και ευθυκρισία."

Το ενδιαφερόμενο μέρος στις δύο προσφυγές Γεώργιος Χατζηγεωργίου και η αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 805/88 Γεωργία Μιχαηλίδου-Βαρνάβα έχουν πρωτοδιοριστεί στη Δημόσια Υπηρεσία την 1η Δεκεμβρίου 1978 στη θέση Προγραμματιστή η οποία μετονομάστηκε από 1/1/1980 σε Λειτουργό Μηχανογράφησης 2ας Τάξεως. Και οι δύο προήχθηκαν στη θέση Λειτουργού Μηχανογράφησης 1ης Τάξεως στις 15/8/1982. Ο κ. Χατζηγεωργίου όμως γεννήθηκε στις 19/8/1950, η δε κα Μιχαηλίδου-Βαρνάβα στις 25/7/1951. Η διαφορά αυτή στην ηλικία δίδει στο ενδιαφερόμενο μέρος υπεροχή στο κριτήριο της αρχαιότητας έναντι της αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 805/88, σύμφωνα με το άρθρο 46(7) των 20 περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1983.

Η αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 806/88 Κατερίνα Περικλέους διορίστηκε στη Δημόσια Υπηρεσία ταυτόχρονα και στην ίδια θέση με τους Χατζηγεωργίου και Μιχαηλίδου-Βαρνάβα αλλά 25 προήχθηκε στη θέση Λειτουργού Μηχανογράφησης 1ης Τάξεως την 1η Ιανουαρίου 1983 και ως εκ τούτου υστερεί έναντι αυτών σε αρχαιότητα κατά 4 1/2 περίπου μήνες.

Για την επίδικη πλήρωση της θέσης ακολουθήθηκε η συνηθισμένη διαδικασία. Ο Γραμματέας της Ε.Δ.Υ. απέστειλε στον κ. Γεώργιο Ι. Χριστοφόρου, Διευθυντή του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, ως Πρόεδρο της Τμηματικής Επιτροπής, πέντε αντίγραφα καταλόγου των υποψηφίων και των Σχεδίων Υπηρεσίας της θέσης. Στις 22 Απριλίου 1988 συνήλθε η Τμηματική Επιτροπή και στις 12 Μαΐου 1988 απέστειλε στην Ε.Δ.Υ. 35 την Έκθεσή της στην οποία αναφέρεται ότι επτά από τους υποψηφίους, συμπεριλαμβανομένων των δύο αιτητριών και του ενδιαφερόμενου μέρους, κατείχαν τα απαιτούμενα προσόντα για προαγωγή. Σχετικά με την κρίση της Επιτροπής πάνω στην αξία των υποψηφίων, η Έκθεση αναφέρει ότι έλαβε υπόψη τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους και καταλήγει αναφέροντας ότι η Επιτροπή συμφώνησε να συστήσει δύο 40 υποψηφίους που έκρινε ότι υπερερούσαν των άλλων πέντε υποψηφίων. Οι δύο συστηθέντες ήταν κατά αλφαβητική σειρά η

αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 805/88 και το ενδιαφερόμενο μέρος. Μαζί με την Έκθεση επιστράφηκαν στην Ε.Δ.Υ. και οι εμπιστευτικοί φάκελοι των υποψηφίων.

Στη συνεδρίασή της στις 24/5/1988 η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας εξέτασε την Έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής και αφού έλαβε υπόψη όλα τα ενώπιόν της στοιχεία και με βάση τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής, αποφάσισε να εξετάσει το θέμα πλήρωσης της επίδικης κενής θέσης σε μεταγενέστερη ημερομηνία και κατά την τελική εξέταση του θέματος να λάβει υπόψη, επιπρόσθετα με τους δύο υποψηφίους που συστήθηκαν από την Τμηματική Επιτροπή, και δύο άλλους υποψηφίους, όχι όμως την αιτήτρια στην προσφυγή 806/88, οι οποίοι υπερέιχαν σε αρχαιότητα των δύο συστηθέντων και είχαν ψηλές Εμπιστευτικές Εκθέσεις. Οι δύο αυτοί υποψήφιοι ήταν ο Νίκος Ευγενίου και η Μαρία Χριστοδουλίδου. Η Ε.Δ.Υ. αποφάσισε επίσης να κληθεί να παραστεί στην επόμενη συνεδρίαση πάνω στο θέμα ο Διευθυντής του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών.

Στη συνεδρίασή της στις 10 Ιουνίου 1988 η Ε.Δ.Υ. έλαβε την προσβαλλόμενη απόφαση. Στο σχετικό πρακτικό της συνεδρίασης αναφέρονται τα εξής:

"Στην αρχή η Επιτροπή ασχολήθηκε με τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων και παρατήρησε ότι στις Εκθέσεις της Μαρίας Χριστοδουλίδου για το 1985, του Γεώργιου Χ"Γεωργίου για το 1983 και της Γεωργίας Βαρνάβα-Μιχαηλίδου για το 1984 έγιναν τροποποιήσεις από τους Προσυπογράφοντες Λειτουργούς, χωρίς να τηρηθούν οι πρόνοιες της παραγράφου 9 των σχετικών Κανονιστικών Διατάξεων. Γι' αυτό, αποφάσισε στις περιπτώσεις αυτές να ληφθούν υπόψη οι αξιολογήσεις των Αξιολογούντων Λειτουργών μόνο. Όσον αφορά την τροποποίηση που έγινε στην Εμπιστευτική Έκθεση της Μιχαηλίδου για το 1986, αυτή έγινε νόμιμα και επομένως θα ληφθεί υπόψη.

Ακολούθως προσήλθε στη συνεδρίαση ο Διευθυντής του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών κ. Γεώργιος Χριστοφόρου, ο οποίος ενημερώθηκε για τις πιο πάνω αποφάσεις της Επιτροπής, καθώς και για την απόφασή της να περιλάβει στον τελικό κατάλογο των υποψηφίων ακόμα δύο υποψήφιους, επιπρόσθετα με τους συστηθέντες.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρε-

σιών ανέφερε ότι με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους πιστεύει ότι ο καλύτερος από τους τέσσερις υποψήφιους είναι σαφώς ο Γεώργιος Χ"Γεωργίου, τον οποίο και συστήνει για προαγωγή.

5

Στο σημείο αυτό ο Διευθυντής του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών αποχώρησε από τη συνεδρίαση.

10

Στη συνέχεια η Επιτροπή ασχολήθηκε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων. Η Επιτροπή εξέτασε τα ουσιώδη στοιχεία από το Φάκελο Πλήρωσης της θέσης, καθώς και από τους Προσωπικούς Φακέλους και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων, και έλαβε επίσης υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής και τις κρίσεις και τη σύσταση του Διευθυντή.

15

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους, υπό το φως και των πιο πάνω αποφάσεων της Επιτροπής. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι βαθμολογίες τους τα τελευταία δύο χρόνια:

20

1. Ευγενίου Νίκος Δ:	1986	"Ε"	(8-4-0)
	1987	"Ε"	(9-3-0)
2. Χριστοδουλίδου Μαρία:	1986	"Ε"	(8-4-0)
	1987	"Ε"	(9-3-0)
3. Χ"Γεωργίου Γεώργιος:	1986	"Ε"	(10-2-0)
	1987	"Ε"	(11-1-0)
4. Βαρνάβα-Μιχαηλίδου Γεωργία:	1986	"Ε"	(9-3-0)
	1987	"Ε"	(10-2-0)

30

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα προσόντα των υποψηφίων καθώς και την αρχαιότητά τους, σύμφωνα με την οποία οι τέσσερις υποψήφιοι κατατάσσονται με την εξής σειρά: Νίκος Ευγενίου, Μαρία Χριστοδουλίδου, Γεώργιος Χ"Γεωργίου και Γεωργία Βαρνάβα-Μιχαηλίδου.

35

40

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενωπίον της ουσιώδη στοιχεία, έκρινε με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους (αξία, προσόντα, αρχαιότητα, ότι ο Γεώργιος ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ υπερέχει των άλλων υποψηφίων, υιοθετώντας τη σύσταση του Διευθυντή, και αποφάσισε να τον προαγάγει σαν τον πιο κατάλληλο στη μόνιμη (Ταχ. Προϋπ.) θέση Ανώτερου Λειτουργού Μηχανογράφησης, Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών, από 15.6.88."

Όλοι σχεδόν οι λόγοι για τους οποίους είναι δυνατή προσβολή διοικητικής πράξης έχουν προβληθεί στις παρούσες αιτήσεις από τις αιτήτριες. Ο ευπαιδευτος δικηγόρος των αιτητριών δεν έχει ασχοληθεί στην αγόρευσή του με μερικούς από αυτούς τους λόγους, άλλοι δε λόγοι που αναφέρονται σε γεγονότα, όπως π.χ. ο ισχυρισμός ότι οι αιτήτριες υπερέχουν σε αρχαιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους, διαψεύδεται από το περιεχόμενο των φακέλων. Θα ασχοληθώ μόνο με τους λόγους που αναφέρονται στις δύο προσφυγές, ξεχωριστά στην κάθε προσφυγή εκεί που επιβάλλεται, οι οποίοι αποτέλεσαν το θέμα συζήτησης και εισηγήσεων στις αγορεύσεις των δικηγόρων των δύο πλευρών.

Ένας από τους κοινούς λόγους πάνω στους οποίους βασίζονται οι δύο προσφυγές είναι εκείνος που αναφέρεται σε παρατυπίες στη σύνταξη των Εμπιστευτικών Εκθέσεων. Είναι γεγονός ότι στη σύνταξη μερικών Εμπιστευτικών Εκθέσεων αναφορικά με τις δύο αιτήτριες και με το ενδιαφερόμενο μέρος δεν υπήρξε συμμόρφωση με τη Διάταξη 9 των Κανονιστικών Διατάξεων για τη σύνταξη και υποβολή Εμπιστευτικών Εκθέσεων (Εγκύκλιος 491/79).

Αναφορικά με την αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 805/88 η παρατυπία έγινε στις Εμπιστευτικές Εκθέσεις για τα έτη 1984 και 1986. Και στις δύο περιπτώσεις ο προσυπογράφων λειτουργός είχε διαφωνήσει με μια επί μέρους βαθμολογία του αξιολογούντος λειτουργού. Το 1984 προσυπογράφων λειτουργός ήταν ο κ. Λεάνδρος Μαρτίδης και η τροποποίηση της βαθμολογίας έγινε από "εξαιρέτος" σε "λίαν καλός" αναφορικά με την παράγραφο 8 του Μέρους II της Έκθεσης ("Νοημοσύνη/Ευφυΐα" της αιτήτριας). Το 1986 προσυπογράφων λειτουργός ήταν ο κ. Γεώργιος Χριστοφόρου και η τροποποίηση της βαθμολογίας έγινε από "εξαιρέτος" σε "λίαν καλός" αναφορικά μόνο με την παράγραφο 10 του Μέρους II της Έκθεσης ("Διευθυντική/Εποπτική Ικανότης" της αιτήτριας). Και στις δύο περιπτώσεις η τροποποίηση της βαθμολογίας έγινε από τον προσυπογράφοντα λειτουργό χωρίς να αναφερθεί απ' αυτόν κατά πόσο είχε συζητήσει τη διαφωνία του με τον αξιολογούντα λειτουργό πριν από την καταχώρηση της δικής του αξιολόγησης και αν η διαφωνία εξακολουθούσε να υφίσταται. Η Ε.Δ.Υ. επεσήμανε έγκαιρα τις παρατυπίες και με επιστολή της στον κ. Γεώργιο Χριστοφόρου με ημερομηνία 14 Μαρτίου 1988 επέστρεψε σ' αυτόν την Εμπιστευτική Έκθεση για το έτος 1986 προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με την πιο πάνω Κανονιστική Διάταξη. Ο κ. Χριστοφόρου συμπλήρωσε την Έκθεση σύμφωνα με τις υποδείξεις της Ε.Δ.Υ και την επέστρεψε σ' αυτήν στις 29 Μαρτίου 1988.

5 Αναφορικά με το ενδιαφερόμενο μέρος η μοναδική παρατυπία αφορούσε την Έκθεση για το έτος 1983. Ο προσυπογράφων λειτουργός κ. Λεάνδρος Μαρτίδης διαφώνησε με τη βαθμολογία του αξιολογούντος λειτουργού την οποία και τροποποίησε από "εξαι-

10 ρετος" σε "λίαν καλός" αναφορικά με την παράγραφο 8 του Μέρους II της Έκθεσης ("Νοημοσύνη/Ευφυΐα" του ενδιαφερόμενου μέρους), κατά παράβαση της πιο πάνω Κανονιστικής Διάταξης.

15 Το πρώτο ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί σ' αυτό το στάδιο είναι αν καλά έπραξε η Ε.Δ.Υ. να αγνοήσει τη βαθμολογία του προσυπογράφοντος λειτουργού και να περιοριστεί στη βαθμολογία του αξιολογούντος λειτουργού στην παράγραφο 8 Μέρους II των δύο Εκθέσεων, δηλαδή της αιτήτριας για το έτος 1984 και της Έκθεσης του ενδιαφερόμενου μέρους για το έτος 1983,

20 ένεκα της παράτυπης τροποποίησής τους στην οποία έχω αναφερθεί. Το δεύτερο ερώτημα που πρέπει επίσης να απαντηθεί είναι κατά πόσο η μεταγενέστερη συμμόρφωσή του προσυπογράφοντος λειτουργού κ. Χριστοφόρου με τη Διαταγή 9 της Εγκυκλίου 491/79 αναφορικά με την Εμπιστευτική Έκθεση της αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 805/88 για το έτος 1986, κατέστησε την

25 παράγραφο 10 της Έκθεσης έγκυρη και παρέσχε στην Ε.Δ.Υ. το δικαίωμα να τη λάβει υπόψη στην αξιολόγησή της.

30 Η απάντηση και στα δύο ερωτήματα είναι κατά τη γνώμη μου καταφατική. Καλά έπραξε η Ε.Δ.Υ. να αγνοήσει την παράτυπη τροποποίηση της βαθμολογίας στις Εκθέσεις για τα έτη 1983 και 1984 η οποία δεν είχε μεταγενέστερα αρθεί όπως είχε αρθεί αναφορικά με την Έκθεση της αιτήτριας για το έτος 1986. Σχετική με την καταφατική απάντηση που δίδω στα δύο πάνω ερωτήματα είναι η υπόθεση **Δημήτρης Θεοκλίτου και Άλλος ν. Δημοκρατίας**, (1988) 3(B) C.L.R. 1271 και η υπόθεση **Γιαννούλλας Λουκά και Μιχαλάκη Σάββα και Άλλοι ν. Δημοκρατίας**, (1989) 3(A) C.L.R. 672.

40 Ένα βασικό επιχείρημα των αιτητριών στις δύο προσφυγές εναντίον της επίδικης απόφασης είναι ότι ο Διευθυντής του Τμήματος Μηχανογραφικών Υπηρεσιών κ. Γεώργιος Χριστοφόρου ενήργησε με προκατάληψη υπέρ του ενδιαφερόμενου μέρους και σε βάρος των αιτητριών όταν το 1986 έδωσε στην Εμπιστευτική

Έκθεση του ενδιαφερόμενου μέρους ψηλότερη βαθμολογία ως αξιολογών λειτουργός μειώνοντας ταυτόχρονα τη βαθμολογία των αιτητριών ως προσυπογράφων λειτουργός, και όταν στις 10/6/1988 σύστησε ως Διευθυντής του Τμήματος το ενδιαφερόμενο μέρος για προαγωγή αντί των αιτητριών. Είναι εισήγηση του κ. Παπαφιλίππου ότι το συμπέρασμα αυτό προκύπτει αβίαστα από προσεκτική θεώρηση του περιεχομένου των σχετικών φακέλων των διαδικιών. 5

Με πάγια νομολογία του το Ανώτατο Δικαστήριο καθόρισε ότι ισχυρισμοί για έλλειψη αντικειμενικότητας και μεροληψίας πρέπει να θεμελιώνονται με ικανοποιητική βεβαιότητα είτε με γεγονότα που αναφέρονται στους φακέλους είτε με μαρτυρία. Ενδεικτικά επί του προκειμένου αναφέρω την υπόθεση *Χρίστου ν. Δημοκρατίας* (1980) 3 Α.Α.Δ. 437 και την απόφαση της Ολομέλειας *Ξενής Λάρκου και Ανδρέας Χριστοφίδης ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 804. 10 15

Μετά από προσεκτική μελέτη των σχετικών φακέλων στην παρούσα υπόθεση έχω αχθεί στο συμπέρασμα ότι δεν περιέχουν οποιαδήποτε γεγονότα τα οποία να θεμελιώνουν είτε άμεσα είτε συμπερασματικά τον προβληθέντα ισχυρισμό για μεροληψία από μέρους του κ. Γεωργίου Χριστοφόρου και ως εκ τούτου απορρίπτω τον ισχυρισμό αυτό. 20

Ο ισχυρισμός ότι το ενδιαφερόμενο μέρος δεν έχει τα απαιτούμενα προσόντα για προαγωγή επίσης απορρίπτεται ως ανεδαφικός. Από το φάκελο του προκύπτει ότι είχε τα απαιτούμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης προσόντα και καλώς κρίθηκε ως προσοντούχος υποψήφιος. 25 30

Προβλήθηκε και άλλος συναφής με προσόντα ισχυρισμός από την αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 805/88. Παραπονείται η αιτήτρια αυτή ότι στην αξιολόγηση των υποψηφίων που έκαμε η Ε.Δ.Υ. δε δόθηκε οποιαδήποτε ή η πρόπουσα βαρύτητα στο γεγονός ότι, σ' αντίθεση με το ενδιαφερόμενο μέρος, η ίδια είναι κάτοχος πτυχίου μαθηματικών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το γεγονός αυτό περιέχεται στο φάκελο της αιτήτριας, έχει δε επισημανθεί και γίνει γι' αυτό ειδική μνεία στην Έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής που ήταν ενώπιον της Ε.Δ.Υ. Στα πρακτικά της Ε.Δ.Υ. ημερομηνίας 24 Μαΐου 1988 και 10 Ιουνίου 1988, ρητά αναφέρεται ότι λήφθηκε από την Ε.Δ.Υ. υπόψη το περιεχόμενο της Έκθεσης αυτής. Δεν υπάρχει τίποτε που να υποστηρίζει τον ισχυρισμό της αιτήτριας ότι το πτυχίο της που δεν απο- 35 40

5 τελεί πρόσθετο προσόν σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης, δε συνεκτιμήθηκε από την Ε.Δ.Υ. στην αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων που έκαμε. Εν πάση περιπτώσει, προσόντα πέραν εκείνων που αναφέρονται στα Σχέδια Υπηρεσίας αποτελούν παράγοντα πολύ μικρής μόνο σημασίας. Σχετικές επί του προκειμένου είναι οι υποθέσεις *Λάγκος ν. Δημοκρατίας* (1982) 3 Α.Α.Δ. 513 και *Θεοκλίτου ν. Δημοκρατίας* (ανωτέρω).

10 Υπήρξε επίσης ισχυρισμός ότι η πρόνοια του άρθρου 46(7) των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων πάνω στην οποία στηρίχθηκε το εύρημα της Ε.Δ.Υ. ότι το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει σε αρχαιότητα έναντι της αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 805/88 είναι αντισυνταγματική. Το εύρημα της Ε.Δ.Υ. στηρίχθηκε στον ορισμό "προηγούμενη αρχαιότης" που δίδεται στο άρθρο 46(7) του Νόμου ως εξής:

20 " "προηγούμενη αρχαιότης" σημαίνει αρχαιότητα των υπαλλήλων εν τη θέσει ή τάξει η οποία κατείχετο υπ' αυτών αμέσως προ της εισόδου των εις την παρούσαν αυτών θέσιν ή τάξιν, εάν δε η τοιαύτη αρχαιότης είναι η αυτή, η προηγούμενη αρχαιότης κρίνεται διά της αυτής μεθόδου εφαρμοζόμενης αναδρομικώς μέχρι των πρώτων διορισμών των υπαλλήλων εις την δημοσίαν υπηρεσίαν. Εν η περιπτώσει η αρχαιότης εις τους πρώτους διορισμούς είναι η αυτή, η προηγούμενη αρχαιότης κρίνεται βάσει της ηλικίας των υπαλλήλων."

30 Η πιο πάνω πρόνοια είναι και αντικειμενική και λογική και δίκαιη και απορρίπτω τον ισχυρισμό ότι αντιβαίνει προς οποιαδήποτε πρόνοια του Συντάγματος. Το κριτήριο, βέβαια, της αρχαιότητας η οποία διαπιστώνεται από την ηλικία και μόνο του υποψηφίου με βάση το άρθρο 46(7) του Νόμου μικρότερη της συνήθους βαρύτητα πρέπει να έχει γιατί δεν μπορεί να εξαχθεί από την αρχαιότητα αυτής της μορφής συμπέρασμα ότι ένεκα μακρότερης διάρκειας υπηρεσίας ο υποψήφιος έχει μεγαλύτερη πείρα από υποψήφιο με υπηρεσία βραχύτερης διάρκειας.

40 Από προσεκτική θεώρηση των φακέλων προκύπτει ότι έναντι της αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 805/88 το ενδιαφερόμενο μέρος υπερέχει ελαφρώς στις Εμπιστευτικές Εκθέσεις, ακόμα και σε περίπτωση που δε ληφθεί υπόψη η τροποποίηση που έγινε στην Έκθεση του έτους 1986· υπερέχει επίσης, έστω και τυπικά, στο κριτήριο της αρχαιότητας· επιπρόσθετα έχει την σύσταση του Διευθυντή του Τμήματος η οποία ενέχει μεγάλη βαρύτητα. Έπεται ότι η αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 805/88 δεν απόδειξε καμιά υπε-

ροχή, έκδηλη ή άλλη, έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους.

Η προσφυγή αρ. 805/88 πρέπει να απορριφθεί εφόσον η αιτήτρια σ' αυτήν δε θεμελίωσε οποιοδήποτε από τους λόγους που προβάλλει εναντίον της επίδικης απόφασης και εφόσο δεν απόδειξε έκδηλη υπεροχή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους. 5

Ένα από τα παράπονα της αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 806/88 είναι ότι η Τμηματική Επιτροπή της στέρησε την ευκαιρία να κριθεί από την Ε.Δ.Υ. επειδή επέλεξε άλλους δύο υποψηφίους και τους σύστησε για προαγωγή παρόλο που κρίθηκε απ' αυτήν ότι πληρούσε τα προσόντα για να προαχθεί. 10

Το γεγονός από μόνο του ότι η αιτήτρια αυτή δεν συστήθηκε από την Τμηματική Επιτροπή δεν σημαίνει ότι η Ε.Δ.Υ. παράλειψε να την αξιολογήσει και να τη λάβει υπόψη της σαν υποψήφια για προαγωγή. Αν όμως φανεί από μελέτη των πρακτικών των συνεδριάσεων της Ε.Δ.Υ. ότι η Ε.Δ.Υ. δεν έλαβε καθόλου υπόψη της τη δική της υποψηφιότητα, όπως όφειλε να πράξει, η επίδικη απόφαση πάσχει εξ υπαρχής και θα πρέπει να ακυρωθεί. Στην προκειμένη περίπτωση η απάντηση των καθ' ων η αίτηση στον ισχυρισμό αυτό της αιτήτριας είναι ότι ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος γιατί "η Ε.Δ.Υ. είχε μπροστά της την Έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής καθώς επίσης και όλο το πραγματικό υλικό και ορθά, δίκαια και αιτιολογημένα έλαβε την επίδικη απόφαση". 15 20 25

Προσεκτική θεώρηση των πρακτικών και τών φακέλων που βρίσκονται ενώπιόν μου οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η υποψηφιότητα της αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 806/88 λήφθηκε υπόψη από την Ε.Δ.Υ. στη λήψη της επίδικης απόφασης και ο ισχυρισμός της περί του αντιθέτου απορρίπτεται ως αβάσιμος. 30

Αναφορικά με την αξιολόγηση της αιτήτριας Κατερίνας Περικλέους και τη σύνταξη των Εμπιστευτικών της Εκθέσεων, από τους φακέλους που ήταν ενώπιον της Ε.Δ.Υ. προκύπτουν τα εξής γεγονότα: 35

1. Κατά παράβαση της παραγράφου 9 της Εγκυκλίου αρ. 491/79, ενεργών ως προσυπογράφων λειτουργός ο κ. Γεώργιος Χριστοφόρου τροποποίησε από "εξαιρέτος" σε "λίαν καλός" τη βαθμολογία του αξιολογούντος λειτουργού στην παράγραφο 10 του Μέρους II της Εμπιστευτικής Έκθεσης για το έτος 1986 χωρίς να αναφερθεί από αυτόν κατά πόσο είχε συζητήσει τη διαφωνία του με τον αξιολογούντα λειτουργό 40

5 πριν από την καταχώρηση της δικής του βαθμολογίας και αν
 η διαφωνία εξακολουθούσε να υφίσταται. Η παρατυπία είχε
 έγκαιρα υποπέσει στην αντίληψη της Ε.Δ.Υ. η οποία με επι-
 5 στολή της ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1988 ζήτησε από τον κ.
 Χριστοφόρου να συμμορφωθεί με την πιο πάνω Κανονιστι-
 κή Διάταξη. Ο κ. Χριστοφόρου συμμορφώθηκε και επέστρε-
 ψε την Εμπιστευτική Έκθεση στην Ε.Δ.Υ. στις 29 Μαρτίου
 1988. Για τους λόγους που έχω ήδη εκφράσει για την παρα-
 10 τυπία με τα ίδια περιστατικά στη σύνταξη της Έκθεσης της
 αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 805/88 για το ίδιο έτος βρῖσω
 ότι ορθά έπραξε η Ε.Δ.Υ. να ενεργήσει όπως ενήργησε και να
 λάβει υπόψη της την Εμπιστευτική Έκθεση της αιτήτριας Πε-
 ρικλέους για το έτος 1986 στο σύνολό της.

15 2. Κατά παράβαση της ίδιας Κανονιστικής Διάταξης, ενεργών
 ως προσυπογράφων λειτουργός, ο κ. Λέανδρος Μαρτίδης
 έκαμε την ίδια παράλειψη όταν τροποποίησε τη βαθμολογία
 του αξιολογούντος λειτουργού από "εξάιρετος" σε "λίαν κα-
 20 λός" στις παραγράφους 5 ("Ικανότης Γραπτής Εκφράσεως")
 και 9 ("Ικανότης Επιλύσεως Προβλημάτων") στο Μέρος ΙΙ
 της Εμπιστευτικής Έκθεσης της αιτήτριας Περικλέους για το
 έτος 1985 με αποτέλεσμα ο γενικός χαρακτηρισμός της να
 υποβιβαστεί από "εξάιρετος" (9-3-0) σε "λίαν καλός" (7-5-0).
 Η ίδια παρατυπία με τον ίδιο προσυπογράφοντα λειτουργό
 25 παρατηρείται επίσης αναφορικά με τις παραγράφους 8
 ("Νοημοσύνη/Ευφυΐα") και 9 ("Ικανότης Επιλύσεως Προβλη-
 μάτων") στο Μέρος ΙΙ της Εμπιστευτικής Έκθεσης της αιτή-
 τριας για το έτος 1984 με αποτέλεσμα ο γενικός χαρακτηρι-
 σμός της να υποβιβαστεί από "εξάιρετος" (9-3-0) σε "λίαν κα-
 30 λός" (7-5-0). Ο κ. Λέανδρος Μαρτίδης έκαμε την ίδια ακρι-
 βώς παράλειψη αναφορικά με την παράγραφο 9 του Μέρους
 ΙΙ της Εμπιστευτικής Έκθεσης της αιτήτριας για το έτος 1983
 χωρίς όμως να επηρεαστεί ο γενικός χαρακτηρισμός της ο
 οποίος παρέμεινε "λίαν καλός" (5-7-0 αντί 6-6-0).

35 Σ' αντίθεση με την περίπτωση της αιτήτριας στην προσφυγή
 αρ. 805/88, δε αναφέρεται τίποτε στα πρακτικά της Ε.Δ.Υ. που να
 φανερώνει ότι η Ε.Δ.Υ. επεσήμανε τις πιο πάνω παρατυπίες στις
 40 Εκθέσεις των ετών 1985, 1984 και 1983 ή ότι αγνόησε τις παρά-
 τυπες τροποποιήσεις και περιορίστηκε να λάβει υπόψη της τις
 αντίστοιχες βαθμολογίες του αξιολογούντος λειτουργού μόνο.
 Παίρνω, επομένως, σαν δεδομένο ότι στην αξιολόγηση της αιτή-
 τριας Κατερίνας Περικλέους, τόσο η Τμηματική Επιτροπή όσο
 και η Ε.Δ.Υ έλαβαν υπόψη τους τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις για

τα έτη 1985, 1984 και 1983 στο σύνολό τους περιλαμβανομένων των παράτυπων τροποποιήσεων της βαθμολογίας προς το χειρότερο στις παραγράφους που αναφέρω πιο πάνω, κάτι που όφειλαν να μην είχαν κάμει σύμφωνα με τη νομολογία που αναφέρω πιο πάνω αναφορικά με τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις της αιτήτριας στην προσφυγή αρ. 805/88. 5

Ποιες είναι οι συνέπειες στη νομιμότητα της επίδικης απόφασης από την παρατυπία αυτή; Ακυρότητα της επίδικης απόφασης επιφέρουν μόνο οι ουσιώδεις παρατυπίες στη σύνταξη των Εμπιστευτικών Εκθέσεων. Ουσιώδεις είναι εκείνες οι παρατυπίες ή παρεκκλίσεις από την προδιαγραφόμενη διαδικασία οι οποίες έχουν επενεργήσει αποφασιστικά στη λήψη της κρινόμενης απόφασης. Σχετικές επί του προκειμένου είναι οι αποφάσεις της Ολομέλειας στις υποθέσεις *Ανδρέας Σεκκίδης ν. Δημοκρατίας* (1988) 3(C) C.L.R. 2136 και *Ανδρέας Χατζηδάς ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1121. 10 15

Ο αντίκτυπος των παράτυπων τροποποιήσεων της βαθμολογίας πάνω στις Εμπιστευτικές Εκθέσεις της αιτήτριας Κατερίνας Περικλέους για τα έτη 1983-1985 δεν είναι σοβαρός και παρά το γεγονός ότι οι παρατυπίες είχαν διευρύνει την υπεροχή του ενδιαφερόμενου μέρους έναντι της αιτήτριας που προέκυπτε από τη σύγκριση των Εμπιστευτικών τους Εκθέσεων, το ενδιαφερόμενο μέρος θα διατηρούσε μικρότερη έστω υπεροχή έναντι της αιτήτριας και στην περίπτωση που η Ε.Δ.Υ. αγνοούσε τις παράτυπες τροποποιήσεις όπως είχε καθήκον να πράξει και να λάβει υπόψη μόνο τη βαθμολογία του αξιολογούντος λειτουργού στις παραγράφους του Μέρους II των Εμπιστευτικών Εκθέσεων για τα τρία πιο πάνω χρόνια. Ενόψει της δεδομένης εν πάση περιπτώσει υπεροχής του ενδιαφερόμενου μέρους έναντι της αιτήτριας καθώς και της υπεροχής του στο κριτήριο της αρχαιότητας και της σύστασης του Διευθυντή του Τμήματος, μπορώ με βεβαιότητα να εκφράσω την άποψη ότι η παρατυπία στην παρούσα περίπτωση δεν έχει επενεργήσει αποφασιστικά στη λήψη της κρινόμενης απόφασης. 20 25 30 35

Από όσα έχω ήδη αναφέρει και από τους φακέλους που ήταν ενώπιον της Ε.Δ.Υ. και είναι τώρα ενώπιόν μου προκύπτει ότι ο ισχυρισμός της αιτήτριας Κατερίνας Περικλέους ότι έχει έκδηλη υπεροχή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους απορρίπτεται ως απαράδεκτος. Θα πρέπει επί του προκειμένου να τονισθεί ότι έχει επανειλημμένα λεχθεί ότι το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει εκτός αν ο αιτητής αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι του υπο- 40

ψηφίου που προάχθηκε ή διορίστηκε, ούτε και υποκαθιστά τη δική του κρίση αναφορικά με την επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου για προαγωγή ή διορισμό, με την κρίση του αρμόδιου οργάνου.

5

Έχω εξετάσει με προσοχή τα επιχειρήματά του ευπαίδευτου δικηγόρου των αιτητριών στις δυο προσφυγές και εκείνα του ευπαίδευτου δικηγόρου των καθ' ων η αίτηση και είμαι ικανοποιημένος ότι η κρινόμενη απόφαση λήφθηκε σύμφωνα με το Νόμο και τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης και ήταν εύλογα επιτρεπτή αν όχι αναπόφευκτη. Οι προσφυγές ως εκ τούτου απορρίπτονται και η απόφαση της Ε.Δ.Υ. για προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους επικυρώνεται. Δε γίνεται οποιαδήποτε διαταγή αναφορικά με τα έξοδα.

15

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.